

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Diaconu Iurie
Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Negru Elena* în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2022, în cauza penală de învinuire a lui

Avădăanii Victor xxxx, născut la xxxx,
originar și domiciliat în xxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 10.06.2021 - 01.11.2021;

instanța de apel: 03.01.2022 - 02.02.2022;

instanța de recurs ordinar: 29.07.2022 – 23.11.2022.

Asupra motivelor recursului ordinar, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 01 noiembrie 2021, *Avădăanii Victor xxxxx* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită pedeapsă sub formă - **3** ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui *Avădăanii Victor*, a fost suspendată pe un termen de probațiune - **1** an.

S-a încasat de la *Avădăanii Victor* în contul *Statului* cheltuielile judiciare în mărime de **12 422,26** lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că:

Avădăanii Victor, la 25.01.2020 aproximativ la ora 19.45, conducând automobilul de model "xxxx" cu n/î xxxx pe traseul M5 în apropierea s. Flămânzeli, r-nul Sângerei, încălcând prevederile pct. 45 alin. (1) și alin. (2) a Regulamentului Circulației Rutiere care stabilește că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și

reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră” în cazul în care limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, a tamponat pietonul Chiorescu Ion, care în momentul impactului se afla pe partea carosabilă a drumului, cauzându-i vătămări corporale grave sub formă traumă cranio-cerebrală închisă cu hemoragie subarahnoidală cerebrală și cerebelară, hemoragie în ventriculele cerebrale, fractură înfundată osul frontal cu deplasarea fragmentelor în cavitatea craniană cu lezarea meningelui dur, edem cerebral, hemoragii în țesuturile moi ale capului, traumă contuză toraco-abdominală cu fracturi directe și indirecte de coaste bilateral pe linii anatomice diferite cu lezarea pleurei parietale și lobul superior plămânul stâng, zdrobire a ficatului, lezarea splinei, hemotoroace pe stânga 400 ml hemoperitoneum 2000, 0 hematom retroperitoneal, centru dreapta, fracturi închise osul humerusu drept, coapsa dreaptă, ambele oase gamba stânga, excoriații și echimoze pe trunchi, membre în urma cărora Chiorescu Ion a decedat pe loc.

Astfel, acțiunile lui *Avădăni Victor* au fost încadrate juridic în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*”

3. Nefiind de acord cu sentința adoptată, aceasta a fost contestată cu apel de către avocatul *Negru Elena* în numele inculpatului *Avădăni Victor*, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei complementare, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri în această parte, prin care să fie exclusă pedeapsa complementară anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și liberarea inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare.

3.1. În motivarea apelului avocatul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră și neechitabilă în raport cu fapta săvârșită, precum și cu persoana condamnată. Instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, care prevede că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța nu a acordat deplină eficiența circumstanțelor atenuante și anume : inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, a studiat la Școală Auto din orașul Orhei specialitatea șofer, este căsătorit, are patru copii, trei sunt minori, activează în calitate de taximetrist în or. Bălți, fapt confirmat prin caracteristica nr. 2644 din 28.09.2021 eliberată de către primăria comunei Chișăreni; este încadrat în grad de dezabilitate redusă conform certificatului de dezabilitate nr.xxxxx deoarece are probleme cu sistemul locomotor și are nevoie de automobil pentru a se deplasa; anterior nu a fost atras la răspundere penală; nu se află la evidența medicului

narcolog, și a medicului psihiatru; recunoaște vina, se căiește de cele comise.

Apărătorul a invocat că inculpatul activează în calitate de conducător auto, iar prin anularea permisului de conducere va fi privat de sursa de existență el și toată familia, deoarece este unicul întreținător al familiei.

Mai mult de atât, succesorul părții vătămate a menționat în ședința de judecată că nu are pretenții față de Avădăni Victor și nu dorește să fie privat de libertate.

Cu referire la cheltuielile judiciare, apărătorul a invocat că cheltuielile solicitate de procuror nu se regăsesc în lista exhaustivă a sumelor de cheltuieli judiciare prevăzute de art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală. Cu atât mai mult expertizele judiciare nu au fost dispuse la demersul apărării sau a bănuitului.

A invocat că corectarea și reeducarea lui Avădăni Victor este posibilă fără aplicarea pedepsei complementare prevăzute de articolul incriminat - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și deoarece Avădăni Victor este unicul întreținător al familiei este în imposibilitate financiară să achite cheltuielile judiciare în mărime de 12 422,26 lei, din care motiv a și solicitat casarea parțială în latura pedepsei complementare și a încasării cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2022 apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a constatat că prima instanță a judecat cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, procedură prevăzută de articolul 364¹ Cod de procedură penală, sentința fiind contestată doar în latura pedepsei complementare și cheltuielilor de judecată.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a apreciat că prima instanță, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța de apel a notat că la stabilirea pedepsei, s-a luat în considerație faptul că, inculpatul Avădăni Victor a recunoscut integral vina, se căiește sincer de cele comise, și că infracțiunea incriminată se atribuie la categoria infracțiunilor grave pentru care legea prevede pedeapsa maximă cu închisoarea până la 7 ani, forma vinovăției - imprudență, personalitatea inculpatului, care se caracterizează la locul de trai din punct de vedere pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, totodată este angajat în câmpul muncii, are loc permanent de trai pe teritoriul Republicii Moldova, are familie și 3 copii minori la întreținere.

De asemenea, la aplicarea pedepsei penale în privința lui Avădăni Victor, instanța de fond a mai luat în considerație și faptul că potrivit art. 76 Cod penal, drept circumstanță ce atenuază răspunderea inculpatului urmează a fi considerată căința sinceră de cele întâmplate, și anume faptul, că inculpatul a achitat drept prejudiciu 40 000,00 lei familiei victimei decedate.

Totodată, careva circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal, în prezenta cauză nu au fost stabilite.

Cu referire la argumentele apărătorului, privind excluderea pedepsei complimentare, instanța de apel a remarcat că sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal prevede drept pedeapsă obligatorie anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, respectiv, în acest sens, legea nu prevede și nu permite o alternativă, care are drept scop prevenirea de a comite noi infracțiuni în domeniul transportului.

Instanța de apel a considerat că încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul victimei Chiorescu Ion, din partea inculpatului Avădăanii Victor constituie o lipsă de responsabilitate totală pentru viața sa și a celor din jur și prezintă un pericol social sporit, care poate fi evitat numai prin stabilirea obligatorie față de inculpat a pedepsei sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, pentru ca să fie conștientizate faptele comise de către acesta și în așa mod să fie restabilită echitatea socială.

Pe cale de consecință, în privința lui Avădăanii Victor, instanța nu a stabilit careva circumstanțe atenuante excepționale ce ar permite aplicarea față de acesta a prevederilor art. 79 Cod penal, iar circumstanțele invocate de apărător în susținerea apelului, precum că, are trei copii minori la întreținere, gradul trei de dizabilitate al inculpatului, venitul mic al familiei, nu pot fi atribuite la această categorie, acestea date caracterizează inculpatul din punct de vedere al personalității acestuia și a circumstanțelor familiale existente.

Concomitent, instanța de apel a apreciat critic motivul invocat de avocat precum că, inculpatul anterior nu a mai fost în conflict cu legea penală, or, conform revendicării se atestă că în privința acestuia de două ori a fost încetată urmărirea penală pe motivul împăcării părților, totodată fiind condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la pedeapsa cu amendă.

Din considerentele expuse, instanța de apel a conchis că pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este echitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale, considerând că se va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar anularea dreptului de a conduce mijloace de transport va preveni săvârșirea de către acesta a unor noi fapte penale.

Totodată, cu referire la invocarea apărătorului precum că mijlocul de transport este sursă principală de existență pentru familia sa, instanța de apel nu l-a reținut, or, faptul dat nu l-a împiedicat pe inculpat de a conduce mijlocul de transport cu ignorarea prevederilor RCR care au dus la decesul unei persoane, adică la consecințe ireparabile, ceea ce denotă ignorarea unei ordine sociale instituite și legislația statului.

Cu referire la argumentul apelantului precum că, cheltuielile de judecată în sumă de 12422,26 lei eronat au fost puse pe seama inculpatului, instanța de apel a reținut că instanța de fond în mod justificat, în temeiul art. art. 227 – 229, 143 Cod de procedură penală a dispus încasarea de la inculpatul Avădăanii Victor în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 12422,26 lei, or, acestea au fost suportate în legătură cu întocmirea rapoartelor de expertiză judiciară nr.202028C0010 din 27.01.2020, nr. 34/12/1-R-2906 din 15.09.2020 și nr. 202104X0053 din 06.04.2021.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către avocatul *Negru Elena* în numele inculpatului Avădăni Victor, care invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în latura pedepsei complementare, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri în această parte prin care să fie exclusă anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și liberarea inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare.

În susținerea recursului declarat, apărătorul a invocat aceleași argumente reflectate și în cererea de apel (pct. 2 din prezenta decizie).

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. 1), pct. 11) Cod de procedură penală, *procurorul* a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele ce urmează.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.*

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din textul recursului, partea apărării semnalează temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, ori atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Partea apărării critică decizia instanței de apel în partea individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului, considerând că pedeapsa aplicată este neproportională și greșit individualizată, solicitându-se excluderea pedepsei complementare obligatorii – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, prin prisma art. 79 alin. (1) Cod penal.

La capitolul dat, instanța de recurs este solidară cu soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară, și constată că la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului s-a acordat deplină eficiența prevederilor art. 7 Cod penal, reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al fetei comise și pericolul social a acesteia în raport cu persoana vinovată și circumstanțele cauzei, fapt pentru care, Colegiul penal o acceptă, ca fiind întemeiată,

motivată și bazată pe prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, coroborată cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel just a remarcat că categoria și mărimea pedepsei penale trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea Statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități prejudiciabile din partea inculpatului, dar și din partea altor justițiabili.

La caz, se atestă că instanța de apel motivat a conchis inoportunitatea excluderii pedepsei complementare obligatorii anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în pofida faptului că în speță dată sunt prezente alte circumstanțe atenuate, totuși, acestea au fost apreciat ca fiind insuficiente pentru aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, or, inculpatul anterior prin sentința Judecătorei *Sîngerei* din **21.04.2014**, a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal - 6000 lei, amendă, pentru o infracțiune tot în domeniul transportului. Mai mult ca atât, infracțiunea săvârșită la caz s-a soldat cu decesul unei persoane.

Cât privește critica privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de recurs notează că instanța ierarhic inferioară just a reținut prevederile art. 143 Cod de procedură penală, or, la caz, obiectul cheltuielilor judiciare îl formează expertizele judiciare.

În alți termeni, alin. (1), art. 229 Cod de procedură penală, potrivit căruia *”cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului”* reprezintă norma generală, iar art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală reprezintă norma specială, care anterior, până la intrarea în vigoare a Legii nr.316 din 22.12.2017, avea următorul cuprins: *„plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.”*

Ulterior, odată cu intrarea în vigoare a Legii nominalizate, la 09.02.2018, alin. (2), art. 143 Cod de procedură penală a fost exclus, și deci, rezultă că plata expertizelor judiciare nu se mai efectuează din contul mijloacelor bugetului de stat.

De asemenea, alin. (3), art. 229 Cod de procedură penală stipulează că *„instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor”*.

Din sensul juridic al normei reținute supra, se desprinde regula generală potrivit căreia plata cheltuielilor judiciare este pusă în sarcina condamnatului, iar după caz, când plata cheltuielilor judiciare poate afecta situația materială a persoanelor care se află la întreținerea condamnatului, poate fi eliberat de această plată, și doar atunci, cheltuielile judiciare sânt trecute în contul statului.

În acest sens, instanța de apel corect a reținut mențiunea că scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula.

Totodată, instanța de recurs remarcă faptul că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurentă au fost anterior invocate și în apel.

În acest context Colegiului penal consideră că, concluziile expuse desfășurat de către instanța de apel în decizia sa referitoare la cheltuielile

judiciare suportate pe caz, sânt juste, au un suport legal și corespund normelor procesual penale în vigoare.

În consecință, opozabil celor consemnate mai sus, instanța de recurs atestă că criticile formulate în recursul ordinar sânt neîntemeiate și nu indică asupra unor erori de drept admise de către instanța ierarhic inferioară, ce ar constitui temei de casare a deciziei contestate, respectiv recursul se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Negru Elena* în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2022, în cauza penală în privința lui **Avădănii Victor xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 22 decembrie 2022.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie